Raadsvoorstel (gewijzigd)

Voorstelnummer: 695485
Zaaknummer: 833122

Houten, 9 april 2024

gemeente Houten

Onderwerp:
Houten Hub: Tijdelijke huisvesting van Houtense woningzoekenden, maatschappelijke organisaties, statushouders en kansrijke asielzoekers

Beslispunten:
1. Houten-Oost (Houten sectie L perceelnummer 319), onder voorbehoud van definitieve ontheffing van de provincie, aan te wijzen als locatie voor de tijdelijke huisvesting (periode van 15 jaar) van:
    a. Voornamelijk Houtense woningzoekenden (toewijzing volgens van 'beleidsregels woonruimteverdeling gemeente Houten 2023')
    b. Drie maatschappelijke organisaties
    c. Statushouders (primair) mogelijk aangevuld met kansrijke asielzoekers (opgevangen in de COA-locatie in afwachting van definitieve huisvesting)
2. In afwijking van het eerder vastgestelde kader voor de opvang van 100 asielzoekers (d.d. 10 mei 2022) binnen het project 175 statushouders en kansrijke asielzoekers (opgevangen in de COA-locatie in afwachting van definitieve huisvesting) op te vangen als eerste stap in de uitvoer van de wettelijke taak opvang asielzoekers.
3. Het college opdracht te geven om het plan verder uit te werken en hierbij de inbreng vanuit de verkennende participatiefase te benutten voor:
    a. Een communityplan;
    b. Een veiligheidsplan;
    c. Een verkeersonderzoek als input voor evt. verkeersmaatregelen Binnenweg/Rietdijk;
    d. Een inrichtingsplan voor de locatie.
4. Het college de opdracht te geven de restopgave vanuit de Spreidingswet (opvang circa 169 asielzoekers) nader in te vullen.

Samenvatting
Met dit raadsvoorstel besluit de gemeenteraad over het aanwijzen van de locatie Houten-Oost voor het concept 'Houten Hub' (huisvestingsplan voor voornamelijk Houtense woningzoekenden, drie maatschappelijke organisaties, statushouders en kansrijke asielzoekers). Daarnaast neemt de gemeenteraad een besluit over het aantal op te vangen statushouders en kansrijke asielzoekers (op te vangen in de COA-locatie). Met het verhogen van dit aantal naar 175 voldoen we aan 50% van de indicatieve opgave van de gemeente Houten die voortvloeit uit de spreidingswet. Het college krijgt de opdracht dit plan verder uit te werken aan de hand van de participatieopbrengst.

Aanleiding
De huisvesting van statushouders en kansrijke asielzoekers in Nederland is een groot maatschappelijk vraagstuk. Ook is er een groot tekort aan woningen voor Houtense woningzoekenden (waaronder starters en jongeren). Er zijn te weinig plekken voor te veel mensen. Daarom roepen zowel de Rijksoverheid, als de provincie (zie onder andere bijlage 1) als het Centraal Orgaan Asielopvang (COA) gemeenten op om bij te dragen aan deze vraagstukken. Inmiddels is de opvang van asielzoekers verankerd in de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (hierna Spreidingswet genoemd). De opvang van asielzoekers is hiermee niet langer een inspanningsverplichting, maar een wettelijke taak. De indicatieve opgave voor Houten is 344 mensen voor de komende twee jaar binnen de provinciale taakstelling. Voor een korte en bondige uitleg van de spreidingswet hebben we de infographic 'Hoe werkt de Spreidingswet?' (bijlage 2) bijgevoegd.

De gemeente Houten wil bijdragen aan deze opgaven door de ontwikkeling van de 'Houten Hub'. Een huisvestingsplan voor voornamelijk Houtense woningzoekenden, maatschappelijke organisaties (Voedselbank, KrachtFabriek en DoorGeefLuik) statushouders en kansrijke asielzoekers (opgevangen in de COA-locatie in afwachting van definitieve huisvesting). Een plek waar wonen, integreren en ondersteuning bij elkaar

komen. De drie maatschappelijke organisaties zullen een essentiële, ondersteunende en verbindende rol spelen naar de toekomstige bewoners van ‘Houten Hub’. Als uw raad instemt met dit voorstel, resteert er een opgave van circa 169 asielzoekers binnen de verdeling van de Spreidingswet.

Op 19 maart 2024 hebben wij u een raadsinformatiebrief 'Uitkomsten participatie en reflectie op proces tijdelijke huisvesting Houten-Oost Houten' toegezonden. In deze raadsinformatiebrief hebben wij uitgebreid teruggekeken en gereflecteerd op de aanloop, zoektocht naar de juiste locatie en het verkennende participatieproces. Het plan heeft tot grote betrokkenheid, bezorgdheid en soms emotionele reacties geleid onder een deel van onze inwoners. Omwonenden, organisaties, ondernemers en andere belangstellenden hebben via bijeenkomsten, online participatieplatform ‘Houten Praat Mee’ en gesprekken hun wensen, zorgen, ondersteuning en ideeën over het plan kenbaar gemaakt. Hiervan is veel gebruik gemaakt en hierdoor hebben we een goed en waardevol inzicht gekregen in wat zij belangrijk vinden. Deze en toekomstige inbreng, inzichten en vragen uit de vele gesprekken benutten we bij de verdere uitwerking en invulling van het plan.

De verkennende participatiefase is gestart in november 2023 naar aanleiding van de bekendmaking van de locatie van het plan. De besluitvorming over de locatie en de aantallen kansrijke asielzoekers lag voor tijdens het rondetafelgesprek (RTG) van 28 en 30 november 2023. Naar aanleiding van de RTG heeft het college besloten een pas op de plaats te maken. Hiermee is het raadsvoorstel op 12 december 2023 niet voor besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Dit raadsvoorstel is aangepast aan de nieuwe wet- en regelgeving en de participatieopbrengst is meegewogen.

Dit raadsvoorstel wordt voorgelegd onder het voorbehoud dat de provincie Utrecht voor deze integrale huisvestingsopgave nog een ontheffing dient te verlenen voor het plan. Voor het doorlopen van de provinciale ontheffingsprocedure moeten de RO-onderzoeken en de ruimtelijke onderbouwing voor het omgevingsplan afgerond zijn. Dit is pas mogelijk na uw besluitvorming over dit raadsvoorstel.

Het is van belang om de toenemende vraag naar opvang voor statushouders, kansrijke asielzoekers en Oekraïense ontheemden op een gecoördineerde manier op te pakken. Er is een projectorganisatie opgezet om de huisvesting en begeleiding van deze nieuwkomers af te stemmen om structurele vluchtelingenopvang, binnen de wettelijke taak te kunnen uitvoeren.

Beoogd effect

Met het plan ‘Houten Hub’ in Houten-Oost dragen we op verschillende manieren bij aan de druk op de woningmarkt en het landelijke druk op de asielopvang. Het plan draagt bij aan betaalbare woningen voor voornamelijk Houtense woningzoekenden. We zetten een belangrijke eerste stap (ongeveer 50%) in het voldoen aan de wettelijke taak die de Spreidingswet ons voorschrijft. De huisvesting van de drie maatschappelijke organisatie speelt een belangrijke rol bij de sociale en maatschappelijke integratie van de bewoners.

Argumenten per beslispunt

1.1 De combinatie van doelgroepen zorgt voor sociale cohesie, ontmoeting en verbinding

‘Houten Hub’ is een project waarbij we huisvesting realiseren voor 150 voornamelijk Houtense woningzoekenden, drie maatschappelijke organisaties (Voedselbank, KrachtFabriek en DoorGeefLuik) statushouders en 175 kansrijke asielzoekers (opgevangen in de COA-locatie in afwachting van definitieve huisvesting). De combinatie van doelgroepen zorgt voor een programma waarin samenleven, ontmoeten en verbinden centraal staat. De drie maatschappelijke organisaties zullen een essentiële, ondersteunende en verbindende rol spelen naar de toekomstige bewoners van ‘Houten Hub’. Het aanbieden van dagbesteding, het op weg helpen naar regulier werk en allerlei initiatieven dragen bij aan de integratie en sociale cohesie in de Houtense samenleving. Ondersteund met taalonderwijs zal ‘Houten Hub’ voor de statushouders en kansrijke asielzoekers gaan functioneren als een sociaal netwerk waar leren, doen en werken centraal staat. Inburgering begint hierdoor direct.

1.2 Houten-Oost komt na onderzoek als meest geschikte locatie naar voren
Diverse locaties zijn onderzocht en beoordeeld op geschiktheid, waarna Houten-Oost als meest geschikte locatie voor het plan ‘Houten Hub’ overbleef. De hierbij gehanteerde uitgangspunten en wegingscriteria zijn aan de raad kenbaar gemaakt in de Raadsinformatiebrief d.d. 7 april 2023, de bijpraatbijeenkomst op 30 mei 2023 en in de beantwoording van een technische vraag van GroenLinks op 23 november 2023. In de Raadsinformatiebrief d.d. 19 maart 2024 is toegelicht waarom locaties afvielen.

De voorkeur voor Houten-Oost is ook door de stuurgroep onderschreven. De stuurgroep bestaat uit COA, woningcorporatie Woonin, de drie maatschappelijke organisaties (DoorGeefLuik, KrachtFabriek en Voedselbank), het provinciaal Kansenmakersteam en gemeente. De locatie - aan de oostkant van voorzieningencentrum de Kruisboog - sluit goed aan op het stedelijk gebied. De tijdelijke huisvesting is gepland op gemeentegrond in nabijheid van diverse voorzieningen (sport, supermarkt, retail). De locatie kan goed aangesloten worden op omliggende infrastructuur. Daarnaast ligt het op loop- en fietsafstand van het centrum.

1.3 Met het plan ‘Houten Hub’ realiseren we betaalbare sociale huurwoningen
Met dit plan dragen we bij aan het verlichten van de druk op de Houtense woningmarkt. We realiseren voor 150 voornamelijk Houtense woningzoekenden betaalbare sociale huurwoningen. Daarnaast creëren we door de verplaatsing van de drie maatschappelijke organisaties (DoorGeefLuik, KrachtFabriek en Voedselbank) plek voor de bouw van ongeveer 60 woningen op de huidige locaties.

1.4 Met woningcorporatie Woonin maken we aanvullende afspraken over de doelgroep, dit formaliseren we komende tijd.
Met Woonin zetten we in op afspraken voor het huisvesten van Houtense woningzoekenden (circa 70-80% jongeren en starters; dit zijn 105-120 personen) met een beperkt deel statushouders (circa 20-30%; 30-45 personen). Het moet ook voor de Houtense woningzoekenden een aantrekkelijke plek worden om te wonen.

Op basis van ‘beleidsregels woonruimteverdeling gemeente Houten 2023’ (zie bijlage 3) kan bij de woningtoewijzing voorrang worden verleend aan beroepsgroepen met economische en maatschappelijke binding, zoals bijvoorbeeld onderwijzers, verplegend en verzorgend personeel en brandweervrijwilligers.

1.5 Het COA heeft de mondelinge toezegging gedaan dat ‘Houten Hub’ vooral bestaat uit statushouders (die nog verblijven binnen de COA-locaties), dit formaliseren we komende tijd.
In navolging van het aangenomen amendement dat op 10 mei 2022 door de gemeenteraad van Houten is ingediend hebben de afgelopen tijd veelvuldig gesprekken plaatsgevonden met het COA. In deze gesprekken is gesproken over een evenwichtige samenstelling van de groep statushouders en kansrijke asielzoekers.

Door het COA is de mondelinge toezegging gedaan dat ‘Houten Hub’ zich primair richt op statushouders mogelijk aangevuld met kansrijke asielzoekers. Dit sluit niet alleen aan op het aangenomen amendement van de gemeenteraad, maar is ook antwoord op een veel gehoorde zorg uit de verkennende participatiefase.

2.1 Met het verhogen van het aantal op te vangen kansrijke asielzoekers en statushouders voldoen we aan 50% van de indicatieve Houtense opgave binnen de taakstelling van de provincie Utrecht, die voortvloeit uit de Spreidingswet.
Op basis van eerdere berekeningen was de verwachting dat de totale Houtense asielopgave uit zou komen op 175. Inmiddels is de Spreidingswet aangenomen en blijkt dat de totale Houtense asielopgave hoger uitvalt. Met de invulling van 175 opvangplekken in de ‘Houten Hub’ zetten we belangrijke eerste stappen in het realiseren van de uit de Spreidingswet voortvloeiende opgave. In verband met de balans in het programma (zie argument 2.2) stellen wij voor het aantal statushouders en kansrijke asielzoekers binnen de Houten Hub op 175 te houden en niet verder te verhogen.

2.2 Bij het opvangen van 175 statushouders en kansrijke asielzoekers blijven de doelgroepen qua aantallen in balans.

Houten Hub moet een fijne woonplek worden, waar wonen, integreren en elkaar ondersteunen bij elkaar komen. Hiervoor is het van belang dat de doelgroepen ongeveer met elkaar in evenwicht zijn. Met ruimte voor 150 voornamelijk Houtense woningzoekenden en 175 statushouders en kansrijke asielzoekers én de activiteiten van de maatschappelijke organisaties is er voldoende balans.

Het toevoegen van meer sociale huurwoningen dan gepland gaat ten koste van de leefkwaliteit, omdat hiervoor op deze locatie dichter op elkaar of meer de hoogte in gebouwd moet worden. Dit gaat ten koste van het dorpse karakter dat in deze tijdelijke community wordt nagestreefd, volgens Houtens DNA. Het college zet daarom ook vol in op betaalbare woningen bij nieuwbouw/transformatie op andere locaties.

2.3 De businesscase met 175 statushouders/kansrijke asielzoekers biedt financieel meer ruimte voor goede inpassing

De gemeente is eigenaar van de grond voor de beoogde ontwikkellocatie in Houten-Oost. Deze grond is destijds gekocht ten behoeve van de permanente woningbouw/Bouwen voor Houten. De businesscase met 175 statushouders/kansrijke asielzoekers biedt ruimte voor een goede kwalitatieve inpassing van het plan, het oplossen van nu al aanwezige verkeerskundige knelpunten (kruising fietsers/voetgangers met auto's) en m.b.t. nog te doorlopen aanbestedingen voor het bouw- en woonrijp maken en de huisvesting van de maatschappelijke organisaties.
De businesscase met 100 statushouders/kansrijke asielzoekers biedt – door een lagere financiële bijdrage door COA - die financiële ruimte niet en laat zelfs een negatief resultaat zien. Voor een nadere onderbouwing wordt verwezen naar de financiële paragraaf (bijlage 4).

3.1 De uitwerking van deze plannen en onderzoeken doen recht aan de participatieopbrengst

Van de ruim 600 reacties die we in de verkennende participatie hebben ontvangen hebben wij een participatieverslag gemaakt. We concluderen dat de meningen over het plan verdeeld zijn. Er zijn zorgen over de (sociale) veiligheid, de locatie Houten-Oost, de impact op de omgeving, de verkeersontsluiting en het besluitvormingsproces. Om deze zorgen een plek te geven stelt het college een communityplan en veiligheidsplan op en voeren we een verkeersonderzoek uit. Deze plannen en onderzoeken nemen we vervolgens mee in de inrichtingsschetsen voor de locatie.

Tegelijkertijd is er een groep inwoners die positief is over het plan. Zij geven aan bereid te zijn om hun bijdrage te leveren aan de opvang van statushouders en kansrijke asielzoekers en goede integratie in Houten. Deze betrokkenheid krijgt een plek in het communityplan.

3.2. Met een community plan zetten we in op sociale cohesie en maatschappelijke binding binnen de tijdelijke community

In het communityplan stellen we voor gebruikers en bewoners het samenleven, ontmoeten en verbinden centraal. Het communityplan is gericht op sociale en maatschappelijke verbinding en samenwerking tussen de huidige en toekomstige bewoners en gebruikers. Denk hierbij ook aan gebruikers/ondernemers van De Kruisboog (o.a. sport, onderwijs, kerk), maatschappelijke organisaties en andere belangstellenden.

We vragen bij het opstellen van het communityplan verschillende organisaties om mee te denken vanuit hun expertise. Uiteraard vervullen de drie maatschappelijke organisaties een ondersteunende, begeleidende en verbindende rol naar de toekomstige bewoners van 'Houten Hub' (zie argument 1.1). Daarnaast hebben verschillende Houtenaren en diverse maatschappelijke organisaties (waaronder ook 'Het Houtens') hun hulp en inzet aangeboden.

3.3. Met een veiligheidsplan anticiperen we op onveiligheidsgevoelens

Sociale veiligheid is één van de belangrijkste thema's vanuit het verkennende participatietraject. In het vervolgproces zal in nauwe afstemming met direct omwonenden en betrokken veiligheidspartners een veiligheidsplan worden opgesteld. De ervaringen uit omliggende gemeenten waar al opvang is gerealiseerd, worden benut zodat we ook van die ervaringen kunnen leren. Daarnaast is het belangrijk om in de verdere uitwerking de feiten

over en ervaringen van en met statushouders/ kansrijke asielzoekers meer voor het voetlicht te brengen.

3.4. Het verkeersonderzoek, horend bij een ruimtelijke ontwikkeling, biedt kansen om een al langer bestaande zorg van omwonenden over de verkeersveiligheid aan de Binnenweg/Rietdijk te onderzoeken en te verbeteren.
Verkeersonderzoek brengt de verkeerskundige effecten van de ontwikkeling op de omliggende infrastructuur in beeld. Wanneer hieruit knelpunten naar voren komen, worden aanbevelingen gegeven voor maatregelen die de negatieve effecten op het gebied van verkeer kunnen beperken. Op het onderzoek baseren we bijvoorbeeld de keuze om de aansluiting van ‘Houten Hub’ alleen op de Binnenweg te realiseren of dat deze verdeeld wordt over de Rietdijk en de Binnenweg.

Daarnaast is er op dit moment al een bestaande zorg over de verkeersveiligheid in Houten-Oost. De komst van ‘Houten Hub’ is daarmee ook een kans (en noodzaak) om de verkeersveiligheid te verbeteren. Het verkeersonderzoek zal richting geven voor verbetering van met name de veiligheid van voetgangers en fietsers op de Binnenweg, Rietdijk en van en naar de Kruisboog.

3.5 Zoals bij elke ruimtelijke ontwikkeling volgt na een besluit over de locatie het inrichtingsplan.
Als onderdeel van de planuitwerking wordt in overleg met het stedenbouwkundig bureau een inrichtingsplan opgesteld met een nadere invulling van de inrichting van de locatie. Speerpunten hierbij zijn: Houtens DNA, inpassen van groen en biodiversiteit. Met daarnaast aandacht voor: situering gebouwen ten opzichte van de buitenruimte, materiaalkeuze, speelplekken, duurzaamheid en binnen wet- en regelgeving passende nutsvoorzieningen. Voor de ontwikkeling gebruiken we de richtlijnen vanuit het Bouwbesluit.

4.1 Voor november 2024 zal de gemeente Houten aan de Provinciale Regie Tafel moeten terugkoppelen op welke manier zij de Houtense opgave binnen de wettelijke taak invullen.
De gemeenteraad zal over de aanpak, invulling en locatiekeuze bij de restopgave nader worden geïnformeerd.

4.2 De restopgave leent zich voor een participatieve aanpak
De uitwerking van de restopgave (circa 169 asielzoekers) willen we samen met inwoners en organisaties oppakken. Ook bij de verdere invulling van opvanglocaties worden de omgeving en de maatschappelijke organisaties betrokken.

Het concept 'Houten Hub’ met een combinatie van verschillende doelgroepen vereist een bepaald ruimtebeslag. Daarvoor zijn acht locaties in beeld geweest, waarvan er uiteindelijk slechts één locatie geschikt bleek. Dit leende zich daarom niet voor participatie over de locatie. Doordat de restopgave zich alleen richt op kansrijke asielzoekers, zal het ruimtebeslag kleiner zijn. Bovendien kunnen nieuwe locaties mogelijk gebruik maken van de sociale infrastructuur van Houten Hub. Hierdoor zijn er meer opties en zijn er meer mogelijkheden voor een participatieve aanpak. Spreiding is hierbij een optie.

Kanttekeningen

1.1 Uit de participatie blijkt dat er bij (direct) omwonenden grote zorgen en weerstand zijn tegen het plan.
Tijdens de verkennende participatiefase is duidelijk geworden dat de meningen over 'Houten Hub’ verdeeld zijn. Er zijn zorgen en er is steun voor het plan. In de keukentafelgesprekken met direct omwonenden gaf een aantal van hen aan juridische procedures te starten bij elke vervolgstap in het plan. Op 19 maart 2024 is een uitgebreide raadsinformatiebrief gestuurd, waarin het college reflecteert op het proces, de ontstane onrust, aangedragen argumenten en een voorstel doet voor het vervolg. Hierbij is ook het participatieverslag gepresenteerd.

1.2 Er is geen andere locatie mogelijk voor de combinatie van doelgroepen zoals beoogd in de ‘Houten Hub’.
Het concept 'Houten Hub’ met een combinatie van verschillende doelgroepen vereist een bepaald ruimtebeslag. Daarvoor zijn acht locaties in beeld geweest, waarvan er uiteindelijk

slechts één locatie geschikt bleek. Wanneer de gemeenteraad niet instemt met de locatie Houten-Oost, vervalt ook de mogelijkheid voor het realiseren van extra betaalbare sociale huurwoningen en de huisvesting maatschappelijke organisaties. Op dat moment moeten we op zoek naar een nieuwe locatie voor de huisvesting van de kansrijke asielzoekers om te voldoen aan de indicatieve opgave voor Houten binnen de provinciale taakstelling.

1.3 In de brief van de provincie Utrecht zijn de voorwaarden om te komen tot een ontheffing vastgelegd

Omdat Houten-Oost buiten de rode contour (een gebied waar geen woningbouw is toegestaan) ligt, is een akkoord van de provincie Utrecht nodig om tijdelijke huisvesting op deze locatie te mogen realiseren. Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht heeft op 3 oktober 2023 onder voorwaarden ingestemd om Houten-Oost aan te wijzen als experiment voor tijdelijke huisvesting. Hiertoe moet de gemeente een ontheffingsaanvraag indienen, waarbij een goede onderbouwing cruciaal is. De ontheffingsaanvraag moet voldoen aan de indieningsvereisten, zoals omschreven de Omgevingsverordening. In de ontheffingsaanvraag richten we ons op de volgende voorwaarden die de provincie heeft meegegeven:

- Het resultaat van de RO-onderzoeken (o.a. flora en fauna, ontsluiting, stikstof, archeologie, watertoets, bodemonderzoek, geluid) met de ruimtelijke onderbouwing voor de procedure Omgevingsplan zijn indieningsvereisten bij de ontheffingsaanvraag
- Voor de flexwoningen moet de urgentie van de realisatie van deze woningen aangetoond worden en waarom dat niet mogelijk is op binnenstedelijke locaties.
- Voor de vestiging van de maatschappelijke organisaties is een overtuigende, juridisch houdbare onderbouwing nodig van de meerwaarde van de combinatie van functies en waarom deze zich niet op andere wijze, binnenstedelijk, laat realiseren.
- De 'Utrechtse aanpak', waar een combinatie van functies (wonen/maatschappelijk) een voorbeeld van is, vormt geen toetsingskader bij een (eventuele) ontheffingsverlening op grond van de provinciale beleidskaders. Er zullen inhoudelijke argumenten moeten worden aangevoerd, waarom in dit geval afgeweken moet worden van de bestaande provinciale regels.

Mocht de provincie de ontheffing niet verlenen dan zal een nieuw voorstel aan het college worden voorgelegd, waarna ook uw raad wordt geïnformeerd. De ontheffingsaanvraag zal voor de zomer worden ingediend. Na het doorlopen van de ontheffingsprocedure (circa 8-10 weken) zal de provinciale ontheffing verstrekt worden voor uw besluitvorming over het omgevingsplan.

1.4 Na 15 jaar is er een geschikte vervangende locatie nodig voor het vastgoed

In de nog te bekrachtigen samenwerkingsovereenkomst tussen COA, Woonin en gemeente Houten wordt vastgelegd dat de tijdelijke huisvesting in Houten-Oost een periode bestrijkt van maximaal 15 jaar. Het vastgoed van de voornamelijk Houtense woningzoekenden en de maatschappelijke organisaties zal na deze periode verplaatst worden.

Voordat we starten met de ruimtelijke procedure worden de condities in een aparte overeenkomst uitgewerkt tussen de gemeente en Woonin voor de verplaatsing naar een vervangende locatie. De flexdeal biedt ook garantiemogelijkheden van het Rijk, waarbij met een regionale blik naar oplossingen wordt gezocht.

Het COA zal naar een alternatief moeten uitwijken, de bewoners met een status zullen uitstromen naar een reguliere woning in Houten of de regio.

2.1 Met het huisvesten van 175 statushouders en kansrijke asielzoekers in Houten-Oost blijft er een restopgave van circa 169 asielzoekers bestaan

Het plan ‘Houten Hub’ geeft slechts gedeeltelijk invulling aan de opgave van de gemeente Houten die voortkomt uit de Spreidingswet. Vanuit deze wet moet Houten de komende twee jaar 344 asielzoekers opvangen. De opvang van de overige 169 asielzoekers moet op andere plekken in de gemeente Houten gebeuren.

Participatie

Het participatieproces van de afgelopen maanden staat uitgebreid beschreven in de raadsinformatiebrief d.d. 19 maart 2024, de aanleiding en de verschillende argumentatie van dit voorstel.

De inbreng, inzichten en vragen uit de vele gesprekken van de afgelopen maanden benutten we uiteraard bij de verdere uitwerking en invulling van het plan. Hierbij blijft de inbreng van de omgeving belangrijk. Na uw raadsbesluit wordt voor de komende ontwikkelfase van het project een participatieaanpak opgesteld. Inwoners, (maatschappelijke) organisaties en ondernemers nodigen we van harte uit mee te denken over de bij beslispunt 3 genoemde producten.

Financiën en formatie

De gemeenteraad heeft een planbudget van € 200.000 beschikbaar gesteld. Dit is opgebouwd uit:

- € 50.000: collegebesluit d.d. 25 januari 2022 (zaaknummer 759804);
- € 150.000: raadsbesluit d.d. 10 mei 2022 (zaaknummer 764785).

De afgelopen jaren is dit budget is besteed aan de opstartwerkzaamheden, het participatietraject, opzet community building, verkavelingsplan voor eerst de locatie Essenkade 2. Daarna de zoektocht naar een nieuwe locatie, de afstemming met provincie, participatie en projectbegeleiding.

De onderbouwing van de businesscases van 2 scenario's (voor 100 en 175 statushouders/ kansrijke asielzoekers) is weergegeven in bijlage 4. Hierin is ook het benodigde planbudget voor de gemeentelijke inzet over een looptijd van 15 jaar meegerekend.

De BTW is terugvorderbaar via het compensatiefonds.

Communicatie

Het besluit van het college van B&W in oktober 2023 was de start van de openbaarmaking van het plan en de locatie. De communicatie had als doel om inwoners/ondernemers/organisaties te informeren over het plan en te stimuleren om hun wensen, zorgen en ideeën te delen. Via een brede inzet van communicatiemiddelen hebben we veel mensen kunnen bereiken.

In januari 2024 is nog een aantal keukentafelgesprekken met de direct omwonenden in Houten-Oost gevoerd door voormalig wethouder Bos en burgemeester Isabella.

Alle betrokkenen vanuit de eerdere participatieavonden of ‘Houten Praat mee’ zijn geïnformeerd over de raadsinformatiebrief d.d. 19 maart 2024, het participatieverslag en de vervolgstappen. Daarnaast is een persoonlijk gesprek aangeboden aan inwoners en belanghebbenden n.a.v. deze raadsinformatiebrief en het verslag. Verschillende inwoners en belanghebbenden hebben daarvan gebruik gemaakt.

Ook in de volgende fase van ontwikkeling van het plan kiezen we voor een persoonlijke, laagdrempelige en toegankelijke insteek in de communicatie. O.a. via het Groentje, de website, een nieuwsbrief en persoonlijke communicatie.

Voortgang

De keuze voor Houten-Oost en het aantal statushouders en kansrijke asielzoekers geeft duidelijkheid, waarmee de vervolgstappen voor nadere uitwerking van het plan gezet kunnen worden.

Na uw besluitvorming wordt de te doorlopen uitgebreide juridische planologische procedure voorbereid, waarbij het omgevingsplan ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Cruciale (voorwaardelijke) dragers/bouwstenen bij de besluitvorming over het omgevingsplan zijn: een gebalanceerd en gedragen communityplan, een veiligheidsplan, verkeersonderzoek en inrichtingsplan. Daarnaast zijn dragers: de ontheffing van de Provincie Utrecht, een uitgewerkt, haalbaar, maakbaar en financierbaar plan gebaseerd op de RO-onderzoeksresultaten en ruimtelijke onderbouwing, concretisering van de doelgroepen en de participatie gericht op huisvestingsmogelijkheden voor de restopgave vanuit de Spreidingswet.

Evaluatie

N.v.t.

Houten, 9 april 2024

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,

secretaris,	de burgemeester,
A. Oortgiesen	G.P. Isabella

Bijlagen

1. Brief van Commissaris van de Koning ‘Vervallen van het bestuursarrangement voor de provincie Utrecht’ d.d. 2 april 2024
2. Infographic ‘Hoe werkt de Spreidingswet?’ van het ministerie van Justitie en Veiligheid
3. Beleidsregels woonruimteverdeling gemeente Houten 2023
4. Financiële toelichting business case 100 en 175 statushouders en kansrijke asielzoekers

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Daan Vermeulen
2e PoHo: n.v.t.

Gewijzigd Raadsbesluit

Voorstelnummer: 695485

Onderwerp
Houten Hub: Tijdelijke huisvesting van Houtense woningzoekenden, maatschappelijke organisaties, statushouders en kansrijke asielzoekers

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 9 april 2024 gelezen en besluit:

1. Houten-Oost (Houten sectie L, perceelnummer 319), onder voorbehoud van definitieve ontheffing van de provincie, aan te wijzen als locatie voor de tijdelijke huisvesting (periode van 15 jaar) van:
    a. Voornamelijk Houtense woningzoekenden (toewijzing volgens van 'beleidsregels woonruimteverdeling gemeente Houten 2023')
    b. Drie maatschappelijke organisaties
    c. Statushouders *(opgevangen in de COA-locatie in afwachting van definitieve huisvesting), mogelijk aangevuld met kansrijke asielzoekers (dus geen zogenoemde 'veiligelanders') voor een duur van maximaal 15 jaar en dit met het COA schriftelijk vast te leggen in een overeenkomst.*
2. In afwijking van het eerder vastgestelde kader voor de opvang van 100 asielzoekers (d.d. 10 mei 2022) binnen het project 175 statushouders en kansrijke asielzoekers (opgevangen in de COA-locatie in afwachting van definitieve huisvesting) op te vangen als eerste stap in de uitvoer van de wettelijke taak opvang asielzoekers.
3. Het college opdracht te geven om het plan verder uit te werken en hierbij de inbreng vanuit de verkennende participatiefase te benutten voor:
    a. Een communityplan;
    b. Een veiligheidsplan;
    c. Een verkeersonderzoek als input voor evt. verkeersmaatregelen Binnenweg/Rietdijk;
    d. Een inrichtingsplan voor de locatie.
4. Het college de opdracht te geven *voor 1 oktober met een voorstel naar de raad te komen hoe de restopgave vanuit de Spreidingswet (opvang circa 169 asielzoekers) in te vullen.*

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 13/14 juni 2024.

De raad van de gemeente Houten,
de griffier,

C.M.S. Visser

de voorzitter,

G.P. Isabella